

INNSPEL TIL AREALPLAN FOR SOGNDAL KOMMUNE – «SOLSIDA SOLCELLEPARK»

Framlegget gjeld etablering av ei kombinasjonsdrift av solcellepark og landbruksverksemد i området rundt Mårkjettehola på Kaupanger («Solsida solcellepark»).¹ I eit slikt prosjekt vil ein byggje solcelleanlegg på ein slik måte at ein kan ha eng og beite under og rundt installasjonane.² Gjennom dette prosjektet vil Kaupanger Hovedgård bidra til at Sogndal kommune tek ytterlegare del i det grøne skiftet utan å forringe miljøverdiane i området.

Utan monaleg investering i kraftproduksjon er det fare for at kraftoverskotet i Norge vert brukt opp i løpet av fem år.³ Norsk kraftproduksjon er per i dag på om lag 153 TWh i eit normalår.⁴ For å møte klimautfordringane kan det i følgje Statnett vere trong for ei auke på 30-90 TWh i norsk kraftproduksjonen.⁵ Framlegget er i tråd med prinsipp nedfelt i Samfunnsplanen for Sogndal kommune. Konkrete koplingar er vist til i vedlegget.

Avhengig av tekniske løysingar, m.a. effekt på solcellemodular og utnyttingsgraden vil potensialet på Solsida solcellepark vere 10 MW. Det kan svare til straumproduksjon nok til å dekke 400 - 600 husstandar. Den nye trafostasjonen på Kaupanger gjer at det er betydeleg kapasitet i straumnettet i Kaupanger. Nærleiken til industri- og næringsområdet på Kaupanger gjer at prosjektet kan vere ein viktig bidragsyta til lokal kraftproduksjon for det største og viktigaste næringsområdet i Sogndal kommune. Gjennom eit veletablert samarbeid med lokale og regionale kompetansemiljø og Kaupanger Hovedgård sitt medlemskap i Solenergiklyngen, eit nettverk av verksemder som arbeider for å fremje solenergi i Norge, vil etablering av solcelleanlegg også gje gode moglegheiter for fleire felles utdannings- og forskingsprosjekt med lokale og regionale aktørar.

Aukt kraftproduksjon må samstundes skje med eit minimum av negativ påverknad på natur og miljø, sidan vi må ha tiltak mot naturmangfoldsutfordringane.⁶ Vi ønskjer difor at området vert verande som LNF-område, med spreidd næringsutbygging.⁷ Det inneber at det ikkje vil bli bygd vegar eller gjort større naturinngrep som endrar landskapet i området. Området vil bli tilbakeført som skog og opphavleg bruk og utsjånad dersom solcelleparken og landbruksdrifta vert avslutta.

¹ Det aktuelle området er lokalisert aust for næringsområdet på Myradn, langs Skogavegen, sjå vedlagde kart.

² Slik kombinasjonsbruk er internasjonalt omtalt som «Agrivoltaics». Sjå m.a.

<https://www.ise.fraunhofer.de/en/publications/studies/agrivoltaics-opportunities-for-agriculture-and-the-energy-transition.html>

³ https://www.nrk.no/nordland/strompriser_ -okt-behov-fremover-kan-gj-enda-hoyere-priser-1.15780073

⁴ <https://www.nve.no/energi/energisystem/kraftproduksjon/>

⁵ Jf. m.a. Meld. St. 36 (2020-2021) Energi til arbeid – langsiglig verdiskaping fra norske energiressurser <https://www.regieringen.no/contentassets/3d9930739f9b42f2a3e65adadb53c1f4/no/pdfs/stm202020210036000ddp.pdf> og Statnett (2019) «Et elektrisk Norge – fra fossilt til strøm»

<https://www.statnett.no/globalassets/for-aktorer-i-kraftsystemet/planer-og-analyser/et-elektrisk-norge--fra-fossilt-til-strom.pdf>

⁶ https://ipbes.net/sites/default/files/2020-02/ipbes_global_assessment_report_summary_for_policymakers_en.pdf

⁷ Jf. § 11-7. nr. 5 bokstav b (arealformål i kommuneplanens arealdel) i plan og bygningslova

Med unntak av ein solcellepark under planlegging ved Gjøvik,⁸ er vi ikkje kjend med liknande planar når det gjeld sambruk med fokus på å sikre ulike interessegrupper og miljø- og naturverdiar i Norge. Sogndal og Kaupanger kan her spele ei ytterlegare rolle som innovatør i det grøne skiftet.

Etablering av anlegg for produksjon av elektrisk energi representerer tiltak som krev konsekvensutredning i.h.t. gjeldande lovverk. Samstundes er solcelleparken ikkje ein varig installasjon men kan fjernast i sin heilskap etter konsesjonsperioden.

Kaupanger Hovedgård har dei siste ti åra satsa medvite på å ta oppatt landbruksdrifta og brukte store økonomiske ressursar for å utvikle verksemda. Kaupanger Hovedgård har no trong for større beiteareal. Kombinasjonen av solcellepark og beite vil difor vere eit viktig tiltak for å sikre rasjonell landbruksdrift og trygge denne delen av verksemda. På sikt ønskjer vi å fjerne deler av granfrøplantasjen rundt Øygarden/Kjøpstad, som er lokalisert ved Myradn. Området vil i så fall bli restaurert tilbake til den opphavlege slåttemarka. For at det skal lønne seg er vi avhengig av rasjonell drift, der vi har behov for meir beiteareal til dyra. Her vil kombinasjonsdrifta spele ein viktig rolle.

Deler av området er òg viktig inngangsport til friluftsområde i Kaupanger. M.a. er Hauståkernakken ein av dei mest populære turmåla i Kaupanger. Vi vil difor sikre at dei viktige frilufts- og rekreasjonsinteressene vert tekne vare på i prosjektet. Vi ønskjer spesielt å integrere kultur- og naturverdiane i aksjen Øygardsfeltet – Mårkjettehol – Hauståkernakken og løfte kvalitetane som ligg i området slik at det vert tilgjengeleg for ålmenta. Solsida solcellepark vil ikkje vere synleg frå Amlabukti.

Terrenget i det aktuelle området skrånar sør-vest og er i dag prega av furuskog med middels til god bonitet, og deler av skogen er hogstmogen. Gjennom kombinasjonsdrift av solcellepark og landbruksverksmed vil vi ta vare på og legge til rette for biologisk mangfald og at t.d. pollinerande insekt i enda større grad kan gjere seg nytte av av området. I dette arbeidet vil vi bygge vidare på røynslene med samarbeid vi har med m.a. Høgskulen på Vestlandet.⁹

For å oppsummere er dette eit prosjekt som på ein god måte kan bidra til positiv klimaeffekt og grøn innovasjon, samstundes som ein tek omsyn til naturmiljø og kulturminner. Simuleringar vi har gjennomført av estimert kraftproduksjon viser at areal på Kaupanger er godt eigna for slike anlegg. Vi legg og vekt på at det har vore ei monaleg betring i kostnadseffektiviteten i elektrisk kraft produsert frå solceller dei siste 10-15 åra.¹⁰ I tillegg vil prosjektet medverke til å skape fleire varige arbeidsplassar, knytt til både utvikling og drift av anlegget og trygge det økonomiske grunnlaget til landbruksdrifta til Kaupanger Hovedgård. Vi er kjend med at det er fleire solcelleprosjekt på gang lokalt. Vi ser at prosjekt som dette er ei nyvinning i lokal kontekst og med ei nærmare drøfting med kommunen og lokale interesser vil vi finne gode løysingar på eventuelle utfordringar knytt til realisering av prosjektet.

⁸ <https://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/3d34c147-c907-49b4-ba24-19e6bf80075d/202114931/3424679>

⁹ Opplevingslandskap Kaupanger. Utviklingsplan for restaurering, skjøtsel og formidling av kulturlandskap ved Kaupanger stavkyrkje og Kaupanger Hovedgård, https://hvlopen.brage.unit.no/hvlopen-xmui/handle/11250/2831266?fbclid=IwAR3XVEr3hDA_5fjs7WmgWilmthgHL39tbwSLRYtXvIQI27EiuorwtVW8ZXY

¹⁰ <https://www.iea.org/data-and-statistics/charts/evolution-of-solar-pv-module-cost-by-data-source-1970-2020>

Med helsing

Nils Joachim Knagenhjelm

Vedlegg:

Prosjektet sin relevans for samfunnsplanen og arealplanprogrammet

KAUPANGER HOVEDGÅRD

JEKTESTRONDI 2 • 6854 KAUPANGER • ORG. NR. 912068919 • POST@HOVEDGAARD.NO • TLF. 92 82 59 58
FACEBOOK.COM/PAGES/ KAUPANGERHOVEDGAARD

Illustrasjonsfoto kombinasjonsdrift beite – og solkraftproduksjon.¹¹

¹¹ <https://solarindustrymag.com/study-underscores-huge-potential-of-agrovoltaics>

KAUPANGER HOVEDGÅRD

JEKTESTROND 2 • 6854 KAUPANGER • ORG. NR. 912068919 • POST@HOVEDGAARD.NO • TLF. 92 82 59 58
FACEBOOK.COM/PAGES/ KAUPANGERHOVEDGAARD

